

GAZETA LWOWSKA.

We Srode

N^{ro}. 110.

26. Września 1827.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia d. 19. Września. —

N. Pan najwyższem Swojem postanowieniem z d. 6. Września b. r. raczył najtłaskawiej uwolnione miejsce Rady appellacyjnego przy Sądzie appellacyjnym Galicyjskim po śmierci Józefa Martinidesa nadać Franciszkowi Popperowi, przetożonemu sądu karzącego Stanisławowskiego.

N. Pan najwyższem Swojem postanowieniem z d. 6. Września b. r. raczył najtłaskawiej uwolnione miejsce Rady przy Sądzie miejskim i prowincyjnym w Czerniowcach na Bukowinie przez przeniesienie Aloyzego Paulo do Sądu słacheckiego Stanisławowskiego, nadać Janowi Umlauf, Sekretarzowi Sądu karzącego Czerniowickiego.
(G. W.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka Hiszpańska.

Podług wiadomości z Bogoty w Kolumbii, dochodzących do d. 14. Czerwca, odrzucenie przez Kongres próśby o uwolnienie Bolíwara, sprawiło nkontentowanie. Bolívar wezwany był do Bogoty, aby tamże wykonał na nowo przysięgę przez Konstytucyją przepisaną. Kongres ogłosił powszechną amnestyję, którą objęte jest także powstanie wojska posiłkowego w Peru, z d. 27. Kwietnia r. z.

Według Gazet Jamaickich z d. 20. Lipca, odebranych w Londynie, przybył Bolívar do Kartagenu, a Sir Alexander Cockburn, Posel Angielski w Kolumbii do Jamaiki, na okręcie Angielskim Druide.
(G. W.)

Portugalija.

Gazety Lizbońskie z d. 24. Sierpnia zawierają wyroki, przez które Hrabia Sampayo uwolniony jest od obowiązku Gubernatora prowincji Estremadury i Jeneralnego Inspektora jazdy. P. Carlos Frederico de Caula upoważniony tymczasowicie pełnić służbę Gubernatora Estremadury, A. P. Verissimo Antonio Cordozo, mianowany Jeneralnym Inspektorem jazdy.
(G. W.)

Hiszpanija.

Gazeta Francyi pisze z Madrytu z d. 27. z. m.: »Jenerał Carratala pobił d. 16. t. m. kupę zbrogną byłego Pułkownika Saperes (Caragol), przeszło z 400 ludzi złożoną, w której potyczce buntownicy 20 ludzi w zabitych utracili. Blisko Ripoll uderzyły kupy zbrojne pod dowódcami: Jępa dels Estanys, Carnicer i byłym Pułkownikiem Villela na 200 ludzi wojska królewskiego. — W Tortozie i w okolicy panuje spokojność. — Na morzu wysp kanaryjskich pokazało się znów kilku rozbojników morskich, którzy zabrali okręt oliwą ładowny. — Biskup Girony w liście swoim pasterskim z powodu powstania wydaniem, przypisuje takowe tajemnym zabiegom liberalizmu.«

Taź Gazeta z d. 11. Września donosi z Madrytu z d. 30. Sierpnia: Wojsko posłane do Katalonii dla pokonania powstańców, wynosi teraz 20 batalijonów piechoty i 12 szwadronów jazdy. Dla opędzenia żołdu i żywności dla wojska, aby w takim było stanie, iżby się użalać nie mogło, widział się rząd zmuszony udać się do koniecznych środków dla otrzymania potrzebnych funduszów. Zład zarząd wojskowy tej wyprawy do Katalonii opatrzony w obszernie pełnomocnictwo, iżby mógł bez różnicy ze wszystkich kas czerpać.

Gazeta podług *Mémorial Bordelais* donosi z Vallée de Carol pod d. 31. Sierpnia: Właśnie teraz odbieramy wiadomość, że Józef Estanys wszedł do Berga, i że 400 ludzi załogi opuściło śpiesznie miasto. Sądzą, że wojsko to cofnęło się do twierdzy Kordowy, albowiem w tym stanie rzeczy w wyższej Katalonii miałoby mało nadziei utrzymania się w otwartem polu. Mówią jeszcze, że załogi miast Vich i Aiguluda także wyszły, ponieważ nie były w stanie bronięcia się z powodu małej liczby, i że od mieszkańców żadnego nie doznawały wsparcia. Wszystkie te wiadomości głębokie uczyniły wrażenie na mieszkańców Puicerdy i Hiszpańskiej Cerdagny.

Miasto Manresa, sławne rękodzielniemi bawełny, osadzili powstańcy; 4 do 500 ludzi wojska wraz z Gubernatorem wzięli w d. wolę, a od mieszkańców wybrali kontrybucyję 500,000 franków. Jeden fabrykant musiał zapłacić 60,000 fr.

Jeneralny Kapitan Katalonii wydał pod d. 26. Sierpnia odezwę treści następującej: »Amnestyja, którą Król przed kilku miesiącami dał bunt-
(X).

townikom, nie czyniła żadnego skutku na ludziach uwiedzionych. Podówczas zbyteczną ich gorliwość można było tem tłumaczyć, że walczyć chcieli za utrzymanie praw Króla. Okazane dla nich umiarkowanie tak dalece pomnożyło ich zachwalstwo i bezwstyd, iż na mieszkańców spokojnych nakładają podatki, zabierają broń, anuncyją, konie, wojsko się opierają, wydają odezwę, dla uwiedzenia ludu, udając pod larwą religii i praw Króla, że te oboje są naruszone, i starają się nienawiść narodu na tych zwrócić, którzy rządzą w imieniu Króla, lub osobę Monarchy otaczają. Miejsce łaski musi nakoniec zająć przemoc, z tak słabym skutkiem dotąd używana. Stosownie do tego winne władze jąc się wszelkich, jakie być mogą środków, aby niedopuszczać buntowników do miast i włości; muszą one mieszkańcom wystawić dokładnie ojcowski sposób myślenia Króla Jmci i fałszywy pozór buntu. Rząd w staraniach swoich wspierany będzie silnemi kolumnami wojska, które przeciągają prowincyją; władze powinny udzielać dowódcom wszystko to, co posłużyć może do odkrycia i uwięzienia buntowników. — Żadne zbaczające usprawiedliwienie się władz nie będzie przyjęte, wiadome są wyroki królewskie z d. 17. i 21. Sierpnia 1825 z powodu ówczesnego powstania Bessiera, tymczasem załączę je dla dokładnego zachowania się. — Treść onych jest ta, że wszyscy buntownicy, którzy na pierwsze wezwanie dowódcy wojsk królewskich nie zdadzą się na łaskę, powinni być rozstrzelani, dozwalając onym tylko tyle czasu, ile potrzeba chrześcijaninowi do przygotowania się na śmierć. Podoficerowie i żołnierze, należący do buntu, którzy swojego dowódcę wydadzą, otrzymają przebaczenie. (G. W.)

Wielka Brytania i Irlandyja.

Najnowsza Gazeta nadworna oznajmia tylko mianowanie P. Huskissona na Sekretarza wydziału osad i P. Granta na Prezydenta biura handlowego; lecz nie mówi jeszcze o mianowaniu P. Herries na Kanclerza Izby Skarbowej. Za przyczynę tego milczenia przytaczają, że przez podział obowiązków P. Kanninga między Lorda Goderich i P. Herries, jest więc jeden Lord Izby skarbowej (prawo przeznacza onych sześciu) i potrzebaby dopiero jednego z nich gdzie indziej umieścić, zanim ostateczna organizacyja urzędu skarbowego mogłaby być w Gazecie nadwornej ogłoszona.

Uważają, że na radzie Gabinetowej odprawionej w wydziale spraw zewnętrznych w d. 5. Września nie znajdowali się Margr. Lansdown i P. Tiernej*).

Gazeta: *Morning-Chronicle* mówi: że Lord Lansdown i PP. Winn i Tiernej, których uważać można jako stronnictwo Whigów w Ministerjum, nie znajdowali się w d. 3. t. m. na pokojach w Windsorze, publiczność wezwie to ko niecznie za rzecz szczególną, co, jak sądzimy, bardziej dowodzi co innego, niżeli zupełną zgodę i stałość Ministeryjum. Pewna Gazeta poron (Times) będąc tłumaczem myśli i czynności Lorda Lansdown, powiada, że zacny Margrabia złożył w d. 1. t. m. pieczęć Ministerstwa spraw wewnętrznych, lecz na prośbę Króla Jmci raczył ją znowu przyjąć. Inne pismo mówi, że urzędnicy umieszczeni przy mennicy zatrudnieni są na przypadek oddalania się P. Tiernej przygotowanem rachunków. Wiadomo nam także, że piewien Kommissarz biura wschodnio-indyjskiego nie tai, iż bawi w mieście dla tego, aby urząd swój złożył i poszedł za przykładem swojego następnika. (P. Wynn jest, jak wiadomo, Prezydentem biura kontroli kompanii wschodnio-indyjskiej). — Podobnie wyraża *Standard*: »Nie ukrywamy już więcej, że Wiggo-Ministrowie żądają niezwłocznego wniścia Lorda Holland do Gabinetu. Naprzód, twierdzą oni, że Król po dwakroć potwierdził zasadę, iż przez mianowanie pierwszego Ministra rzekł się prawa współdziałania przy utworzeniu Gabinetu, powtóre, że Lord Goderich, nastąpiwszy po P. Kanningu z warunkiem trzymania się jego systematu, winien ująć się wszelkiego politycznego długu, a do tego liczą przypuszczenie Lorda Holland do Gabinetu, co podług ich twierdzenia przyrzeczono. Na dowód tego okazują listy pisane przez P. Kanninga i te two możemy wierzyć, że takie było przyrzeczenie.« — (D. A.)

Wyspy Jońskie.

Wiadomości z Korfu z d. 17. do 28. Sierpnia zawierają:

Z Korfu, d. 17. Sierpnia 1827.
»Ahmed Pasza Patrasu, który z wojskiem swoim na żniwa korynckie, udał się był do Vostizy, przybył w pochodzie swoim pod klasztor Taxiarchi, który się od niejakiego czasu Turkom poddał, i zastał tam znaczną liczbę Greków, którzy bez zezwolenia Mnichów takowy osadzili; wszczęta się krwawa walka między wojskiem Ahmeda Paszy i osadą grecką klasztoru; takowa broniła się długo, lecz nakoniec większej siły ułédz musiała. Ahmed Pasza opanowawszy klasztor, ruszył dalej i stanął w Vostizy, gdzie rozłożył się obozem we 4000 ludzi i 12 dział polowych; 5 okrętów wojennych tureckich blisko Vostizyna kotwicy stojących oddanych jest pod rozkazы rzeczonoego Paszy. — W Patras spodziewają

*) Przez omyłkę umieszczony ón jest na liście Członków Gabinetu (zobacz przesz. Ner. Gaz. n.) D. A.

się przybycia 5000 ludzi wojska tureckiego, piechoty i jazdy, które wyruszyć ma w tę drogę lądem z Modonu. — Seraskier Reszyd Pasza jest w Liwadii. — Flota egipska nie zawięła jeszcze do Nawarynu, lecz codziennie tamże jest oczekiwana. — Ibrahim Pasza przybył w d. 16 Lipca z Tripolizy do Modonu.

»Okręt parny jónski, który tu w d. 14. t. m. z Ankonu zawinął, przywiózł Lordowi wyższemu Komisarzowi depesze, nadesłane gońcem z Londynu przez Ankonę. Na pokładzie pomienionego okrętu parnego, znajdował się synowiec Jenerała Church, podobnego nazwiska, który w d. 15. t. m. popłynął do Zante, na tym samym parnym okręcie, a z tamtąd, jak słyhać, uda się znowu do swojego stryja.

»Wczoraj zawinął do tutejszej zatoki, jónskiego rządu Szoner, Lord Castlereagh, pod Komisarzowi depesze, odbywszy podróż z Smyrny w d. 13; podług zapewnienia tego Kapitana, przy odjeździe jego ze Smyrny zupełna tamże panowała spokojność. Angielskie wojenne okręty, stojące na Archypelagu, zdawały się pod ten czas, gdy Kapitan Torrini powracał tutaj, nie wiedzieć o podpisaniu traktacie z dnia 6. Lipca w Londynie, o którym dowiedzieliśmy się tutaj z gazet.

Z Korfu d. 21. Sierpnia 1827.

»Podług wiadomości z Cefalonii z d. 12. t. m. przybył tamże z Sinigaglia w d. 10. wspomnianego miesiąca, na bombardzie jónskiej Santa Trinita, pod Kapitanem Piotrem Montessanto, drugi syn Lucyjana Buonapartego, Paweł, i jak słyhać, uda się niebawem do Grecyi. Zdaje się, że skrycie opuścił Państwa Kościelne, ponieważ w paszporcie P. Alexandra Delladecima, w którego towarzystwie przybył do Argastoli, umieszczony za tegoż kamerdynera, pod imieniem Luigi Antonello. — Podług listu z Zante, przybył tamże w d. 16. t. m. Paweł Buonaparte (którego piszący z Zante zowie Angelo), w którymto dniu zawinął tam także szoner *Unicorn*, należący do Lorda Cochrane, z młodszym tegoż Lorda synowcem; podróż tę odbył w 7 dniach z Marsylii. Obadwa ci młodzi ludzie, Buonaparte i Cochrane, zamysłali popłynąć do Grecyi w d. 17.

Z Korfu d. 28. Sierpnia 1827.

Właśnie co teraz odebrany list z Prewazy, datowany z d. 14. t. m., zawiera doniesienie, że pomiędzy turecznymi Turkami rozeszła się wiadomość o środkach umówionych w znanym traktacie Londyńskim, zawartym względem pacyfikacji Grecyi przez trzy Mocarstwa: Angliję, Rosyję i Francyję. »Wspomniany list z Prewazy wyraża: »Wczoraj zawinął tu okręt z Zante, i przywiózł gazety, poczem niebawem rozeszły

się w mieście pomyslnie dla Greków wiadomości, które Turków mocno zasmuciły, i dały powód, że się wszyscy do Kadego zebrali. Napisało natychmiast do Seraskiera Reszyd Paszy, aby najspieszniej przysłał posiłki, gdyż Gubernator oświadczył, iż bez tych nie utrzyma się w twierdzy, ponieważ nateraz opuszczona od wojska. Poczem były narady u rzeczonoego Gubernatora, w skutek których udzielono tych wiadomości Jmin Bejowi w Janinie. W tej chwili okręt Dalcigno, stojący tu na straży (*Guarda costa*) otrzymał rozkaz przeglądać najściślej wszystkie okręty, które do tego portu zawiążą, i z tegoż wypływają. Nocy przeszłej wszyscy Turcy stali pod bronią, i żaden Grek po zachodzie słońca nie mógł opuścić swojego mieszkania. Gubernator już dawniej odebrał rozkaz wysłania wojska do Mitiga i Dragomestre, i natoli wspomniane, wczoraj nadeszła wiadomość, że zmusiły go do odpowiedzi, iż nie może ogłosić Prewazy z tej garstki wojska, które się tam znajduje.

»W zatoce naszej (w Korfu) stoi teraz trzy okręty wojenne, fregata *Aryjadne* pod Kapitanem Fitzclarencem, która tu w d. 21. t. m. z Vourla depezsami od Sir E. Codringtona *) do Jenerała Adam w dziewięciu dniach przybyła; bryg *Chanticleer*, pod Kapitanem Pukford, który tegoż samego dnia w sześciu dniach przybywszy z Malty, zarzucił kotwicę; i sloop *Alacrity*, pod Kapitanem Johnstone, który stanął tu dnia 24. w 9 dniach z Nawaryno, i przywiózł depesze do Lorda wyższego Kommissarza. (D. A.)

Francyja.

Monitor i Gazeta Francyi z d. 10. Września donoszą: Król Jmć wyjechał w d. 7. Września z Douai, gdzie nocował, do Lille, gdzie spodziewano się także Następcy Tronu Niderlandzkiego z Bruxelli. Delfin powrócić miał w d. 16. Września z St. Omer do St. Cloud, a w d. 17. znajdować się w St. Denis na uroczystości ku pamiętce Ludwika XVIII.

Okręty królewskie: Trydent, Wrocław i Prowancyja, popłynęły w d. 15. Sierpnia z Algieru do Milo; okręt Scipio, który ma toż samo przeznaczenie, był w dniu 19. między Sycylią i Maltą. Eskadra Francuzka najdalej do dnia 25. zebrać się ma w Milo; Angielska już się

*) Podług wiadomości ze Smyrny, Admirał ten Angielski wypłynął z tam w d. 15. Sierpnia na okręcie liniowym *Azyja*, wraz z korwetą *Rose* do Nauplii, dokąd udał się także tegoż samego dnia Francuzki Kontr-Admiral de Bigny na fregacie *Syrena*, z korwetą *l'Echo* i galiotą *l'Estafete*. (P. D. A.)

tam znajduje. Rossyjską widziano, że przechodziła ciśnieinę.

Posel Francuzki na Dworze Niderlandzkim, Hr. d'Agoult, mianowany na tę samą posadę w Berlinie, na miejsce Wicehr. du St. Priest, powołanego na Posła do Hiszpanii. Margr. de la Moussaye zastąpi Hr. d'Agoult w Bruxelli.

Jak słyhać, okręt Szwedzki, wzięty przed Algierem, będzie oddany. Ładunek jego składa się z podarunków dla Deja; był już na morzu, nim blokada była ogłoszona, i nie mógł mieć o tem wiadomości; lecz Dej alho wcale nie otrzyma tych podarunków, lub bardzo późno.

Minister morski przesłał następującą telegraficzną depeszę Prefektowi w Bordeaux: »Nie mam żadnej pewnej wiadomości, aby był jaki korsarz Algierski pod przyłaskiem S. Wicentego, i tylko niepewne są doniesienia o Algierskiej galiocie, miasto że wprzód mówiono o korwecie. Od niejakoż czasu przepłynęła przez ocean znaczna liczba okrętów królewskich, mimo przyłaski S. Wincentego na morze śródziemne. Z resztą okręty na stanowisku naszym przed Raddym są o tem zawiadomione; będą one owego punktu strzegły, a bryg krąży między przyłaskiem Ortegal a brzegami Portugalii. (D. A.)

Hr. Saint Crieg Minister Stanu przybył zeszłego tygodnia do Bordeaux, powracając z wód Pyrenejskich. Między tym wielkim Statystą a Izbą handlową owego miasta odbywały się ważne narady dotyczące są handlu, a szczególnie względem oświadczonego niedawno żądania kupców paryżkich, aby w stolicy założyć składy na towary osadnicze, który przedmiot dotyczyć się mocno interesów miast nadmorskich.

Zapewniają, że Prezydent sądu Izby handlowej nim powróci do Paryża, przedsięwznie podróż przez Rochellę i Nantes, aby w tej ważniejszej rzeczy miał sposobność zasięgnąć zdania tych dwóch miast nadmorskich.

Abelle de la Moselle i Gazeta Francyi donoszą co następuje: Wsie Merten i Bibling, o które upominały się Prusy, i które roku zeszłego wojsko pruskie osadziło, zostały teraz Francyi zwrócone. Podprefekt Thionville, na rozkaz Prefekta zajął takowe uroczyskie w posiadanie d. 30. Sierpnia.

Wiadomości z Grecyi.

Dostrzegacz Austriacki z d. 17. t. m. wyraża: Względem stanu rzeczy w Napioli di Romania jest najnowszem to, co Spektator Wschodni z d.

11. Sierpnia, który co właśnie ze Smyrny odebrałszy, donosi z Argos pod dniem 29. Lipca »Od czasu narad, zasztych na okręcie Azyja, nie stąpiło w Nauplii niejako zawieszenie broni, lecz nie ostatecznie nie uchwalono, i co chwila mogą się znów zacząć rozterki, pomimo ohecnosci Kommodora Hamiltona, który wszystko czyni, aby nowym zamieszanom przeszkodził. — Grecyja, która teraz prawie cała zebrata się w Nauplii, dzieli się na różne stronnictwa: rządu, ligę, do której Koloty, Photomara i Alexander Mataxa należą, i na koniec na stronnictwo Grywy. To ostatnie zajmują twierdzę Palamides i część miasta; liga osadziła drugą onegoż część i bastjony; rząd wspierany przez Fabviera i Church, lecz bez siły i nie w stanie zjednać sobie poważanie, znajduje się na równinach w Argos. Członkowie onegoż życzą pogodzić się z Grywą, i zdają się nakłaniać, dla załatwienia wszystkiego, do oddania mu dowództwa twierdzy Palamides. Fabvier przy był tu w d. 23. z 500 ludźmi; dnia następującego stanął także Jenerał Church prawie z taką liczbą wojska, i mówi, że czeka na swoją dywizję. Kolokotroni syn i ojciec stoją w górach: Doktor Bailly, który teraz do żadnego stronnictwa nie należy, bo go wszystkie zdają się od siebie oddalać, omal co nie zginął w Nauplii; zaledwo uszedł i udał się na galiotę Podpułkownika Barwarskiego Heideggera, gdzie jeszcze się znajduje. Alexander Metaxa od dwóch miesięcy porzucił swoje stronnictwo; udał się on do Astro po drugiej stronie zatoki, i omal nie został schwytany od szalup rządowych, które przed Portem krąży. — Lord Cochrane popłynął w d. 20. do Poros. — Śród zbiegu roszczeń i ambicji rzec można, że każdy chce rozkazywać, a nikt słuchać.«

*) Według najnowszego numeru Spektatora Wschodniego z d. 18. Sierpnia, bryg wojenny Francuzki le Palinure, spotkał w d. 5. Sierpnia fregatę Hellas, na której znajdował się Lord Cochrane na morzu pod przyłaskiem Matapan (w stronie południowej Morei); prowadziła ona na linie korwetę Turecką o 24 działach. Komendant bryga dowiedział się, że Lord Cochrane opanował tę korwetę i galiotą dniem wprzód (1. Sier.) przy wypłynieniu onych z Nawarynu, i to po krótkiej potyczce, w której Turcy utracili 35 ludzi w zabitych i rannych. Okręty te przeznaczone były zawieźć do Patras amunicyję i 400 ludzi wojska Egipskiego. Osadę, miał Lord Cochrane, podług podania Spektatora, wysadzić później na wyspę Kandyję. (P. D. A.)